בַאֲתַר תְּבִירָא, בְּכָּאנָא תְבִירָא, דְּכְתִּיב, (ישעיה נז) ָוְאֶת דַּכָּא וּשָׁפַל רוּחַ. הַאי אֲתַר שָׁלִים יַתִּיר הוא מִכּלָא, (דְּבְתִּיב, (ישעיה נז) וְאֶת דַּכָּא וּשְׁפַל רוּחַ) בְּגִּין ָדְמָאִיךְ גַּרְמֵיה לְמִשָׁרִי עַלֵיה נָאוּתָא דְכֹלָא, ָגָאוּתָא עִלָּאָה, וְדָא הוּא שְׁלִים. אֲבֶל לָא כְתִיב, וְאָת (דף צ"א ע"א) עוּר וְשְׁבוּר וְחָרוּם וְשְׂרוּעַ. אֶלָא ָוְאֶת דַּכָּא וּשְׁפַל רוּחַ, מָאן דְּמָאִידְ גַּרְמֵיה, קַרְשָׁא בְרִיךְ הוּא זָקִיף לֵיה.

פַּך, פַּהְנָא דְקָאִים לְתַתָּא כְגַוְונָא דַלְצֵילָא, בָּצִי לְמָהֵוִי שָׁלִים יַתִּיר מִכּלָא, וְלָא יִתְחֲזִי פָּגִים, וְעַל דָּא אַזְהַר לְהוּ לְכַהֲנֵי, דִּכְתִּיב אִישׁ מִזַּרְעַדְּ לְדֹרֹתָם אֲשֶׁר יִהְיֶה בו מום.

תּוֹ פָּתַח וְאָמַר, (מלאכי א) וְכִי תַגִּישׁוּן עָוֵר לִּוְבּוֹחַ אָין רָע, וְכִי תַגִּישׁוּ פִּפֵּחַ וְחוֹלֶה אֵין רָע, וָכִי קָדְשָׁא בָרִיךְ הוּא אָמַר אָין רָע, אִי הָכִי טוֹב הוּא. אֶלָא סוֹפֵיה דִּקְרָא אוֹכַח, דִּיִשְׂרָאֵל בְּאִינּוּן יוֹמִין הַווֹ מְמָנָן כַּהֲנֵי מָאָרִי דְמוּמִין, עַל גַּבֵּי מַדְבָּחָא, וּלְשַׁמְּשָׁא עַל מַקְדִּשָׁא, וְאַמְרִי מָאי אָכִפַּת לֵיה לָקוּדִשָּא בִריך הוא דָא, אוֹ אַחַרָא. וְאִינּוּן הַווֹ דְּאַמְוִרי אֵין רָע. וְקוּרְשָׁא בָריך הוּא אָתִיב לָהוֹן הַהִיא מִלָּה דַהַווֹ אַמְרִי. אָמַר: יִשְׂרָאֵל אַתּוּן אַמְרֵי כַד מְקָרָבֵי מָאָרִי דְמוּמִין עַל פּוּלְחָנִי אֵין רָע, מָאי אִכְפַּת לֵיה לָקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

סוֹפֵיה דּקְרָא מַה כְתִיב, הַקְרִיבֵהוּ נָא לְפֶּחְתְּדְּ הַיִרצְךּ אוֹ הַיִשָּׂא פָנֵידְ. בַּר נָשׁ מִנַּיִיכוּ, אִי בָעִיתוּ לְשַׁלוּמֵי לְמַלְכָּא, וּלְקָרָבָא קַמֵּיה דּוֹרוֹנָא, אַתּוּן מְשַׁדְרִין לֵיה בִּפְגִימָא, אוֹ לָא. ְהַיִּרְצְךּ אוֹ הַיִשָּׂא פָנֶיךּ בְּהַהוּא דוֹרוֹנָא, כָּל שֶׁכֵּן וְבָּל שָׁבֵּן דְּאַתּוּן מְקָרְבִין קְמַאי בַר נְשׁ פָּגִים לְקָרֶבָא דוֹרוֹנָא, הָא דוֹרוֹנָא דִלְכוֹן לְכַלְבָּא אָתְמְסַר, דְּוַדַּאי בַר נָשׁ דְאִיהוּ פָּגִים, פָּגִים הוּא מִכּלְּא, פָּגִים הוּא

רוּחַ. הַפָּמְקוֹם הַוֶּּה הוּא שָׁלֵם יוֹתֵר מֶהַכּלֹ, (שֶׁבָּתוּב (ישעיה נוֹ) וְאֶת דַּבָּא וּשְׁפַּל עצמו רוּחַ) מִשׁוּם שֶׁמַנְמִיךְ לְהַשְׁרוֹת עָלָיו אֶת גֵּאוּת הַכּּל, הַגָּאוּת שֶׁלְּמַעְלָה, וְזֶהוּ שָׁלֵם. אַבַל לא כַתוּב, וְאֵת עְוֵּר וְשַׁבוּר וְחָרוּם וְשַּׁרוּעַ, אֵלָּא וְאֵת דַּכָּא וּשִׁפַל רוּחַ. מִי שֵׁמַנְמִיךְ עַצְמוֹ, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא זוֹקַף אוֹתוֹ. וֹבִוֹשׁוֹם כָּךָ, הַכּהַן שֶׁעוֹמֵד לְמַטָּה כָּמוֹ שֵׁלְמַעְלָה צָרִיךְ לִהִיוֹת שַׁלֵם יוֹתֵר מֵהַכּּל, וְלֹא יֵרָאֵה פָגוּם, וְעַל בֵן הִזְהִיר אֶת הַכּהֲנִים, שֶׁבָּתוּב אִישׁ מְזַּרְעַךּ לְדרֹתָם אֲשֶׁר יִהְיֵה בו מום.

עוֹד פָּתַח וְאָמַר, (מלאכי א) וְכִי תַגִּשׁוּן עִוֵּר לִוְבַּחַ אֵין רָע וְכִי תַגִּישׁוּ פָּסָחַ וְחֹלֶה אֵין רַע. וְכִי ?יַן רָע בַּרוּךְ הוּא אוֹמֵר אֵין רָע אָם כָּדְ טוֹב הוּא! אֶלָא סוֹף הַכָּתוּב מוֹכִיחַ, שֵׁיִשִּׂרָאֵל בָּאוֹתָם הַיָּמִים הָיוּ מְמַנִּים כּהַנִים בַּצֵּלֵי מוּמִים עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ וּלִשַׁמֵּשׁ עַל הַמָּקָדָשׁ, וְאוֹמְרִים: מָה אִכְפַּת לַקַרוֹשׁ בַּרוּךְ הוּא זֵה אוֹ אַחֵר. וָהֶם הָיוּ שֵׁאוֹמְרִים אֵין רַע. וָהַקַּדוֹשׁ בַּרוּךְ הוּא הַשִּׁיב לָהֵם אותו דָּבָר שֶׁהְיוּ אוֹמְרִים. אָמַר: אוֹמָרִים אתם יִשְׂרָאֵל, בַעַלֵי מומים כ*ָּ*שֶׁמַּקְרִיבִים לַעֲבוֹדַתִּי אֵין רַע, מַה אָכְפַּת לוֹ

לַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. בַּםוֹף הַפָּסוּק מַה כָּתוּב? ַהַקְרִיבֵהוּ נָא לְפֶּחָתֶךּ הַיִּרְצְּךּ אוֹ הַיִשָּׂא פָנֶידָּ. אָדָם מִכֶּם, אָם תִּרְצוּ לְשַׁלֵם לַמֶּלֶךְ וּלְהַקְרִיב לְפָנָיו דורון, אַתָּם שוֹלְחִים לוֹ עִם פָּגָם אוֹ לֹא?! הַיִּרְצָּךְ אוֹ הַיִּשָּׂא פָנֵיךְ בְּאוֹתוֹ הַדּוֹרוֹן?! כָּל שֶׁכֵּן וְכָל שַׁכֵּן כִּשָׁאַתָּם מַקְרִיבִים לְפָנַי אָדָם פָּגוּם לְהַקְרִיב דּוֹרוֹן, הֲרֵי הַדּוֹרוֹן שֶׁלָּכֶם נִמְסָר לַכֶּלֶב, שֶׁוּדַּאי אָדָם

:לשנה אחת יד ניסן

מְּהֵימְנוּתָא. וְעַל דָּא כָל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא יִקרב.

אָבַר רִבִּי יוֹמֵי, זַמִּין קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לאַשִׁלמָא לָהוּ לִישָׁרָאֵל, וּלְאִשְׁתַּכְּחָא שָׁלֵימִין בְּכּלָּא, דְּלָא יְהֵא בְּהוֹן מָארֵי דְמוּמִין בְּלַל, בְּגִין הִּיְהוֹן תִּקּוּנָא דְעָלְמָא, בְּאִלֵּין מָאנִי וּלְבוּשָׁא דְבַּר נָשׁ דְּאִינּוּן תִּקוּנָא דְגוּפָא, הָדָא הוא דכְתִיב (איוב לח) וַיִּתְיַצְבוּ כְמוֹ לְבוּשׁ.

(פ״א דָּכֶר אַחֵר) תָּא חָזֵי, כַּד יִתְּעֲרוּן מֵעַפְרָא, כְּמָה דעַאלוּ, הַכִּי יִקוּמוּן, חִגְרִין אוֹ סוּמִין ָעָאלוּ, חִגְרִין וְסוּמִין יְקוּמוּן, בְּהַהוּא לְבוּשָׁא, ָדְלָא יֵימָרוּן דְאָחֲרָא הוּא דְאִתְּעַר. וּלְבָתַר, קַדִשָּא בִריך הוּא יֵיםֵי לוֹן, וִיִשְׁתַּכְחוּן שׁלֵימִין קַמֵּיה, וּכְדִין יְהֵא עָלְמָא שְׁלִים בְּכֹלָּא, כְּדִין (וכריה יד) בַּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ׳ אֶחְד וּשְׁמוֹ אֶחְד. שוֹר אוֹ כֵשָׂב אוֹ עֵז כִּי יָוָלֵד וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים

הַחַת אָמּוֹ וְגוֹ׳. (ויקרא כ״ב) רָבְּי יוֹמֵי פָתַח, (תהלים לו) צָרְקָתְךְּ בְּהַרְבִי אֵל מִשְׁפָּטֶיךְ תְּהוֹם רַבְּה אָדָם וּבְהַמָּה תוֹשִׁיעַ יְיָ׳. הַאי קְרָא אִית לְאָסְתַּכְּלָא בֵיה, אֲבָל תָּא חָזֵי, צֶדֶק: כְּתְרָא קַדִישָׁא עִלְּאָה. כְּהַרְרֵי אֵל: כְּאִינּוּן טוּרִין עַלָּאִין קַדִּישִׁין, דְאָקְרוּן טוּרִי דְאַפַּרְסְמוֹנָא ַדַּכְיָא. וּבְגִין דְּאִיהִי סַלְּקָא לְאָתְקַשְּׁרָא בְהוּ לְצִילָּא, בָּל דִינָהָא בְשִׁקוּלָא חָדָא לְכלָא, דְּלֵית בָּהַהוּא דִינָא רַחֲמֵי. מִשְׁפָּטֵיךּ תִּהוֹם רַבָּה. מִשְׁפָּט דְּאִיהוּ רַחֲמֵי, נָחִית לְתַהָּא לְהַהוּא דַרְנָּא לְתַקְנָא עָלְמִין, וְחָיֵים עַל כּלָא, וְעָבִיד דִּינָא בָרַחֲמֵי לְבַּסְּמָא עָלְמָא.

ּוֹבְגִין דְאִיהוּ רַחֲמֵי, אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְיָ׳. לְכֹלָא בְּשִׁקוּלָא חָדָא. אָדָם וּבְהֵמָה, הָא אוּקְמוּהָ, מָאן דְּהוּא אָדָם, וְשַׁוִּי לְגַרְמֵיה בַּבְּהַמָה. אָדָם וּבְהַמָּה: דִּין אָדָם, וְדִין בְּהַמָּה, פַבְּהַמָּה. אָדָם וּבְהֵמָה - דִּין אָדָם וְדִין בְּהֵמָה אֶחָד הוּא. אָדָם - (בראשית יז) וּבֶן שְׁמֹנַת יָמִים יִמּוֹל

שֶׁהוּא פָּגוּם, פָּגוּם הוּא מֵהַכּּל, פָּגוּם הוּא בָּאֵמוּנָה. וְעַל כֵּן כָל אָישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב. אָבַר רַבִּי יוֹסֵי, עָתִיד הַקְּדוֹשׁ בַּרוּךְ הוּא לְהַשְׁלִים עִם יִשְׂרָאֵל ושיפצאו שלמים בַּכּל, שהרי לא יָהִיוּ בָהֵם כִּלָל בַּעֵלֵי מוּמִים, מָשׁוּם שֵׁיָּהִיוּ תִקּוּנוֹ שֵׁל עוֹלָם, כְּמוֹ הַכֵּלִים הַלְּלוּ וּלְבוּשׁוֹ שֶׁל אָדָם שֶׁהֵם תִּקוּן הַגוּף. זֶהוּ

שַׁכַּתוּב (איוב לח) וַיִּתְיַצִּבוּ כְּמוֹ

לְבוּשׁ.

(דְּבֶּר אַחֵר) בֿא רְאֵה, כְּשֶׁיִּתְעוֹרְרוּ מָהֶעָפָר, כִּמוֹ שֻׁנִּכְנָסוּ כָּדְ יָקוּמוּ, חָגְרִים אוֹ סוּמִים נְכָנָסוּ, חָגְרִים וְסוּמִים - יָקוּמוּ, בְאוֹתוֹ לְבוּשׁ. יאמָרוּ שֵׁאַחֵר שלא שֶׁהַתְעוֹרֵר. וְאַחַר כָּךְּ הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יָרַפָּא אוֹתָם וִיִּמְצָאוּ שָׁלֵמִים לְפָנָיו, וְאָז יִהְיֵה הָעוֹלְם שַׁלֵם בַּכּל, אָז - (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֵה ה׳ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. שוֹר אוֹ כֵשֵּׁב אוֹ עֵז כִּי יָוָלֵד וְהָיָה שָׁבְעַת יָמִים תַּחַת אָמּוֹ וְגוֹ׳. רַבִּי יוֹסֵי פַּתַח, (תהלים לו) צִּדְקַתְּךְּ כְּהַרְרֵי אַל מִשְׁפַּטִיךּ תִּהוֹם רַבָּה אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה׳. בַּפָּסוּק הַזֵּה ַיִשׁ לְהִתְבּוֹנֵן בּוֹ, אֲבָל בּא רְאֵה, צֶדֶק - כֶּתֶר קָדוֹשׁ עֶלְיוֹן. כְּהַרְרֵי אַל - כָּמוֹ אוֹתָם הָרִים עֵלְיוֹנִים קָדוֹשִׁים שֶׁנָּקְרַאִים הַרֵי אֲפַרְסְמוֹן זַדְ. וּמִשׁוּם שֶהִיא עוֹלָה לְהִתְקַשֵּׁר בָּהֶם לְמַעְלָה, כָּל דִּינֶיהָ בְּמִשְׁקָל אֶחָד לַכּל, שֶׁאֵין בְּאוֹתוֹ הַדִּין ַרַחַמִים. מִשְׁפָּטֵיךְ תִּהוֹם רַבָּה -מִשָׁפָּט שָהוּא רַחֲמִים יוֹרֵד לְמַטָּה לָאוֹתָה הַדַּרָגָּה לְתַקֵּן עוֹלָמוֹת, וָחָס עַל הָעוֹלָם, וְעוֹשֵׂה דִּין

בַּרַחֲמִים לְבַשֵּׂם אֶת הָעוֹלָם. וֹכִוֹשׁוֹם שָׁהוּא רַחֲמִים - אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ ה׳. לַכֹּל בְּמִשְׁקָל אֶחָד. אָדָם וּבְהַמָּה, הֲרֵי פּּרְשׁוּהָ, מִי שֶׁהוּא אָדָם וְשָׂם אֵת עַצְמוֹ בַבַּר הַוּהַר

:שנים-ש"ב כב סיון

:לשנה אחת

חַד הוּא. אָדָם: (בראשית יז) וּבֶן שָׁמנַת יָמִים יִמֹלֹ לָכֶם כָּל זָכָר. בְּהֵמָה: וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אָמוֹ וּמִיוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יֵרָצֶה לְקָרְבַּן אָשֶׁה לַיָּנִ׳, בְּגִין דִּיעָבַר עֲלַיִיהוּ שַׁבָּת חַד, וְהָא אוקמוה.

רָבִי חִיָּיא פָתַח (שופטים ה) יְיָ׳ בְּצֵאתְךּ מְשֵׂעִיר בָּצַעְדָּךְ מִשְּׂרֵה אֱדוֹם אָרֵץ רָעָשָׁה גַם שָׁמַיִם נָטָפּוּ. תָּא חָזֵי, זַכָּאִין אִינּוּן יִשְׂרָאֵל בְּעַלְמָא בִין, וּבְעַלְמָא דְאָתִי, דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְּ הוּא אָתְרְעֵי בְהוּ, וְאִינּוּן מִתְדַּבְּקִין בֵּיה, וְאִקְרוּן קַדִּישִׁין, עַם קָדוֹשׁ. וְבֵן עַד דְּסָלִיק לוֹן לְדַרְגָּא עַלָּאָה דָאָקְרִי קֹדֵשׁ, דִּכְתִּיב, (ירמיה ב) קֹדֵשׁ יִשְׂרָאֵל לַיִיָ׳ רַאשִׁית תְּבוּאָתה. כְּמֶה דְאוֹקִימְנָא, דָּהָא יִשְׂרָאֵל מִתְּמַנְיָא יוֹמִין מִתְדַּבְּקִין בֵּיה בִּשְׁמֵיה, וּרְשִׁימִין בִּשְׁמֵיה, וְאִינּוּן דִילֵיה. כְּמָה דָאַתִּ אָמֵר, (שמואל ב ז) וּמִי כְעַמִּךְ כִּיִשְׂרָאָל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ. וְעַמְמִין לָא מִתְדַּבְּקִין בִּיה, וְלָא אָזְלִין בְּנִימוּמִיה, וְרְשִׁימָא קַדִּישָׁא אַעְדִּיאוּ מְנַיִיהוּ, עַד (דף צ״א ע״ב) דְּאִינוּוּן מִתְדַּבְּקָן בְּסִטְרָא אַחַרָא דְלָאו קַדִּישָׁא.

וֹתָא חָזֵי, בִּשַׁצַתָא דְבָעָא קַדִשָּׁא בִריך הוּא לְמֵיהַב אוֹרַיִיתָא לִישִּׂרָאֵל, זַמִּין בָּה לְבְנֵי ַגשָׂו, אָמַר לוֹן, בָּעָאן אַתּוּן לְקַבְּלָא אוֹרַיְיתָא. בְּהַהִיא שַׁעַתָּא אָתְרגִיזַת אַרְעָא קַדִּישָׁא, וּבָּעַאת לָאַעֲלָא לְנוּקְבָּא דִתְהוֹמָא רַבָּה. אָמְרָה קַמֵּיהּ, מָאַרִי דְעַלְמָא, פַּסְטִירָא דְחֶדְנָה (פ״א דְעֵלְמָא) הְוֵרִי אַלְפֵּי שְׁנִין עַד לָא אִתְבְּוִי עָלְמָא, קַלְטִינָא קַמֵּיה (נ״א קּלִישְנָא גוֹ) (נ״א אָוְדְּמִן קּמֵּי) עָרֵלִין דְּלָא רְשִׁימָן בָּקִיוּמָדְ.

אָבַר לָה קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, כּוּרְסְיָיא כוּרְסְיָיא, יֵיבְדוּן אֵלֶף אוּמִין כְּוַותַיִיהוּ, וְקַיָּימָא דְאוֹרַיְיתָא לָא יִזְדְּמַן קַמַּיְיהוּ, הָרָא הוּא דִכְתִיב

לָכֶם כָּל זָכָר. בְּהֵמָה - וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אָמּוֹ וּמִיּוֹם הַשָּׁמִינִי ָוָהָלְאָה יֵרָצֶה לְקָרְבַּן אִשֶּׁה לַה׳, ּכְדֵי שֶׁתַּעֲבֹר עֲלֵיהֶם שַׁבָּת אַחַת, וַהֲרֵי פַּרְשׁוּהָ.

רַבָּי חָיַיא פַתַח, (שופטים ה) ה' בְצֵאתָךּ מְשֵׂעִיר בְּצַעִּדְּךְ מְשָּׁדֵה ָאֶדוֹם אֶרֶץ רָעָשָׁה גַּם שָׁמַיִם נְטָפוּ. בא רְאֵה, אַשְׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל בָּעוֹלְם בּא הַגַּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בָהֶם, וְהֵם נְדְבָּקִים בּוֹ וְנִקְרָאִים קְדוֹשִׁים, עַם קַדוֹשׁ. וְכֵן עַד שֶׁהֶעֵלָה אוֹתָם לְדַרְגָּה עֵלְיוֹנָה שֵׁנְּקְרֵאת קֹדֵשׁ, שֶׁכָּתוּב (ירמיה ב) קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַה׳ ָרָאשִׁית הְבוּאָתה. כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ, שֶׁהֲרֵי יִשְׂרָאֵל מִשְׁמוֹנָה יָמִים נִדְבַּקִים בִּשָׁמוֹ וּרְשׁוּמִים בִּשְׁמוֹ וָהָם שַלּוֹ, כְּמוֹ שַנְּאֲמַר וּמִי כִעַמִּדְ ּבִּישָׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ. וָהָצַמָּמִים לֹא נִדְבָּקִים בּוֹ וְלֹא הוֹלְכִים בְּהַנְהָגוֹתָיו, וְהָרֹשֶׁם הַקָּדוֹשׁ נֵעְדָּר מֵהֶם, עַד שָׁהֵם ָנִדְבָּקִים לַצַּד הָאַחֵר שֵׁאֵינוֹ קָדוֹשׁ. וֹבֹא רָאַה, בְּשָׁעָה שֶׁרָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לָתֵת תּוֹרָה לִיִשְׂרָאֵל, הַזְמִין אוֹתָהּ לְבְנֵי עֵשָּׁוּ. אָמַר לָהֶם: רוֹצִים אַתֶּם לְקַבֵּל תּוֹרָה? בָּאוֹתָהּ שָׁעָה רָגִוָה הָאָרֵץ הַקְּדוֹשָׁה, וְרָצְתָה לְהַכָּנֵס לְנֵקֵב תָּהוֹם רַבָּה. אַמְרַה לְפַנֵיו: רְבּוֹן ָּהָעוֹלָם, שַׁצֵשׁוּצֵי הַשִּּׂמְחָה (שֶׁל הָעוֹלָם) אַלְפַּיִם שָׁנִים טֶרֶם שֶׁנְּבְרָא קעוֹלָם, יִזְדַּמְנוּ לְפָנָיוֹ (יִזְדַמְנוּ תוֹרָ) (יְזְדַּמֵן לִפְנִי) עֲרֵלִים שָׁאֵינָם רְשׁוּמִים וֹבַרָרִיתִּךְּיּיִ

אָבַר לָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: כִּסֵא ָּפָּסָא, יאבְדוּ אֶלֶף אָמּוֹת כְּמוֹתָם, וּבָרִית הַתּוֹרָה לֹא תִזְדַּמֵּן לִפְנֵיהֶם. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב ה׳ בְּצֵאתְךְּ מִשֵּׂעִיר ַבְּצַעְדְּךָּ מִשְּׂבֵה אֱדוֹם אֶרֶץ רָעָשָׁה. וַדַּאי מִשׁוּם שֶׁהַתּוֹרָה לֹא נִתְּנָה

יָיִ׳ בְּצִאתְּךּ מִשֵּׂעִיר בְּצַעְדְּךּ מִשְּׂבֵה אֱדוֹם אֶבֶץ רָעֲשָׁה. וַדָּאי בְגִין דְאוֹרַיְיתָא

:לשנה אחת יד ניסן

(מִשׁוּם שֶׁהִיא בְּרִית קְדוֹשָׁה) אֶׁלְּא לְ**מִי שֶׁיֵּשׁ** בּוֹ בְּרִית קֹדֶשׁ. וּמִי שֶׁמְּלַמֵּד תּוֹרָה לְמִי שֵׁלֹא נִמּוֹל, מְשַׁקֵּר בִּשְׁתֵּי בְרִיתוֹת - מְשַׁקֵּר בִּבְרִית הַתּוֹרָה, וּמְשַׁקֵּרְ בַּבְּרִית שֶׁל צַדִּיק וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֶל, שֶׁהַתּוֹרָה נְתִּנָה לַמַּקוֹם

רַבִּי אַבָּא אָמַר, מְשַׁקֵּר בִּשְׁלֹשָׁה מְקוֹמוֹת עֶלְיוֹנִים - מְשַׁקֵּר בַּתּוֹרָה, מְשַׁקֵּר בַּנְּבִיאִים, מְשַׁקֵּר בַּכְּתוּבִים. מְשַׁקֵּר בַּתּוֹרָה, שֶׁכָּתוּב (דברים ד) וְזֹאת הַתּוֹרָה וְגוֹ׳. מְשַׁקֵּר בַּנְבִיאִים, שֻׁכָּתוּב (ישעיה נד) וְכָל בָּנַיְדְ לְמַוּדֵי ה׳. הֵם לְמַוּדֵי ה׳ וְלֹא אַחֵר, וְכָתוּב (שם ח) חֲתוֹם תּוֹרָה בְּלִמֻּדָי, הֵם וְלֹא אַחֵר. מְשַׁקֵּר בַּכְּתוּבִים, שֶׁכְּתוּב (תהלים עח) וַיָּקֶם עָדוּת בִּיַעַקב וְתוֹרָה שָׁם בִּיִשְׂרָאֵל, וֹבָתוּב (שם קמ) אַך צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךְ. מִי הַצַּדִיקִים? זֶה צַדִּיק וּכְנֵסֵת יִשְׂרָאֵל. שֵׁמִּי שֵׁלֹא נְמוֹל וָלֹא נָכְנַס לַבְּרִית שֻׁלַהֶם, לֹא יוֹדוּ לִשָׁמוֹ הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה. אָמַר רַבִּי חִיָּיא, כֵּיוָן שֶׁהִתְגַּלָּה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַר סִינֵי לָתֵת תּוֹרָה לִישָּׁרָאֵל, שַׁכְכָה הָאַרֵץ וְשָׁבָה לִמְנוּחָה. זֵהוּ שֶׁכַּתוּב (שם

הַזָּה, וָלֹא לְאַחֵר.

:שנים-ש"ב

כב סיון

תמז

עו) אֶרֶץ יָרְאָה וְשָׁקְטָה. רַאָה, אָדָם שֵׁנּוֹלַד לֹא הִתְמַנָּה בא עָלָיו הַכֹּחַ שֶׁלְּמַעְלָה עַד שֻׁנְּמּוֹל. פֵיוָן שֵׁנְּמוֹל, מִתְעוֹרֶרֶת עַלַיו (רוּחַ) הָתְעוֹרְרוּת שֵׁל רוּחַ שֵׁל מַעְלָה. לְהִתְעַפֵּק בַּתּוֹרָה זוֹכֵה ָמָתְעוֹרֶרֶת עָלָיו הִתְעוֹרְרוּת יְתֵרָה. זוֹכֵה וְעוֹשֵׂה מִצְווֹת הַתּוֹרָה, ָמָתְעוֹרֶרֶת עַלָּיו הִתְעוֹרְרוּת יְתֵרָה. זוֹכָה וְנוֹשֵׂא - זוֹכָה וּמוֹלִיד בַּנִים וּמְלַמֵּד אוֹתָם אָת דַּרְכֵי הַמֶּלֵךְ ָהַקָּדוֹשׁ, הַרֵי אָז הוּא אָדָם שָׁלֵם, שלם בכל.

אַבָלֿ בְּהֵמָה שָׁנּוֹלְדָה, בְּאוֹתָהּ שָׁנָה שָׁנּוֹלְדָה, אוֹתוֹ כֹחַ שָׁיֵשׁ לָה לָא אָתְיִיתִיבַת (בְּנִין דְּאִיהוּ קּנִיטָא קּדִישָׁא) אֶלָא לְמַאן דְּאָית בֵּיה קַיָּימָא קַדִּישָׁא. וּמַאן דְּיָלִיף אוֹרַיִיתָא לְמַאן דְּלָא אָתְגְּזַר, מְשַׁקֵּר בְּתְרִי קַיִימֶּי, מִשַׁקֵּר בִּקַיָימָא דָאוֹרַיִיתָא, וּמִשַׁקֵּר בְּקַנִימָא דְצַדִּיק וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. דְאוֹרַיִיתָא ַלְהַאי אֲתַר אָתְיִהִיבַת, וְלָא לְאָחֲרָא.

ָרָבָּי אַבָּא אָמַר, מְשַׁקֵּר בִּתְלַת דּוּכְהֵי עִלָּאִי, מְשַׁקֵּר בַּתּוֹרָה, מְשַׁקֵּר בַּנְּבִיאִים, מְשַׁקֵּר בַּבָּתוּבִים. מִשַׁקֵר בַּתוֹרָה, דְּכִתִּיב, (דברים ד) וְזֹאת הַתּוֹרָה וָגוֹ׳. מִשַׁקֵּר בַּנִבִיאִים דְּכְתִּיב, ישעיה נד) וְכָל בָּנַיִּךְ לִמּוּדֵי יְיָ׳. אִינּוּן לִמּוּדֵי יְיָ׳, וְלָא אַקְרָא, וּכְתִיב (ישעיה ח) חֲתוֹם תּוֹרָה בְּלְמוּדָי, אָינוּון, וְלָא אַחַרָא. מִשַׁקֵר בַּכִּתוּבִים, דְּכִתִּיב, (תהלים עח) וַיָּקֶם עֵדוּת בְּיַעֲקב וְתוֹרָה שָׂם בִּישִׂרָאֵל, וּכְתִּיב (תהלים קמ) אַך צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶדְ. מָאן צַדִּיקִים. דָא צַדִּיק וּכְנֵסֶת יִשְׂרָאֵל. דְּמַאן דְּלָא אָתְגְּזַר, וְלָא עָאל בְּקִיּוּמָא דִּלְהוֹן, לָא יוֹדוּן לִשְׁמֵיה קַדִּישָׁא, דְּהִיא אוֹרַיְיתָא. אָמַר רִבִּי חַיָּיא כֵיוַן דְּאָתִגְּלֵי קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַל טוּרָא דְּסִינֵי, לְמֵיהַב אוֹרַיְיתָא לְיִשְׂרָאֵל, שְׁכִיכַת אַרעָא, וְתָבַת בְּנַיִיחָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שם עו) ָאֶרֶץ יָרְאָה וְשְׁקַטָה.

הָאָ חָזֵי, בַּר נְשׁ דְּאָתְיִלִיד לָא אִתְמָנָא עָלֵיהּ ָחִילָא דּלְעִילָא, עַד דְּאִתְגְּזַר. בֵּיוַן דְאִתְגְּזַר, ּ אָתְעַר עָלֵיה (רּיּחָא) אָתְּעַרוּתָא דְרוּחָא דִלְעֵילָא. ַלְאָתְעַסְּקָא בְּאוֹרַיִיתָא, אָתְּעַר אָהְעָרוּתָא יַהִּיר. זָבֵי וְעָבִיד פָּקוּדֵי אוֹרַיִיתָא, אָתָעַר עַלֵּיה אָתָעָרוּתָא יַתִּיר. זַכֵי וִאָתִנְסִיב, זַכֵי וְאוֹלִיד בְּנִין, וְאוֹלִיף לוֹן אוֹרְחוֹי דְמַלְבָּא קַדִּישָׁא, הָא כְדֵין הוּא אָדָם שְׁלִים. שְׁלִים בְּכֹלָא.

אֲבָלֿ בְּהַמָּה דְאִתְיְלִידַת, בְּהַהִיא שַׁצְעָתְא רְאָתְיְלִידַת, הַהוּא חֵילָא רְאִית לָה בְּסוֹפָה, אִית לָה בְּהַהִיא שַׁעֲתָא